

Zadania z RP2. Seria 11. **Martyngały.**

Zad 1. Niech U_n będzie ciągiem Bernoulliego. Niech $\mathcal{F}_n = \sigma(U_1, U_2, \dots, U_n)$ i niech

$$Z_n = e^{a(U_1 + \dots + U_n) - (na^2/2)}$$

Udowodnić, że Z_n jest nadmartyngałem. Zbadać zbieżność ciągu Z_n p.n. i w L^1 .

Zad 2. Korzystając z twierdzenia o zbieżności nadmartyngałów, wykazać, że jeśli ciąg zmiennych niezależnych spełnia warunki: $\mathbf{E}X_n = 0$ oraz $\sum_{n=1}^{\infty} \mathbf{E}X_n^2 < \infty$, to szereg $\sum_0^{\infty} X_n$ jest zbieżny p.n.

Zad 3. Udowodnić, że dla podmartyngału $(X_k)_{k=1}^n$ i dowolnego $r > 0$ zachodzi nierówność

$$r\mathbf{P}(\min_{k \leq n} X_k \leq -r) \leq \mathbf{E}(X_n 1_{\min_{k \leq n} X_k > -r}) - \mathbf{E}X_0 \leq \mathbf{E}X_n^+ - \mathbf{E}X_0.$$

Zad 4. Udowodnić, że dla podmartyngału $(X_k)_{k=1}^n$ i dowolnego $r > 0$ zachodzi nierówność

$$r\mathbf{P}(\max_{k \leq n} |X_k| \geq r) \leq 3 \max_{k \leq n} \mathbf{E}|X_k|$$

Zad 5. Wykazać, że dla nadmartyngału $(X_k)_{k=1}^n$ zachodzi nierówność

$$\mathbf{P}(\max_{k \leq n} |X_k| \geq r) \leq \frac{K}{r} \max_{k \leq n} \mathbf{E}|X_k|.$$

Zad 6. (Nierówność Dooba) Wykazać, że jeśli $(X_k)_{k=1}^n$ jest martyngałem, $p > 1$, to

$$\mathbf{E} \sup_{k \leq n} |X_k|^p \leq \left(\frac{p}{p-1}\right)^p \mathbf{E}|X_n|^p.$$

Zad 7. Niech $\Omega = [0, 1]$, $\mathcal{F} = \mathcal{B}([0, 1])$, $\mathbf{P}$ jest miarą Lebesgue'a, a f jest funkcją Borelowską całkowalną wg. miary Lebesgue'a. Rozważmy zstępujący ciąg podziałów odcinka $[0, 1]$, $(x_j^n)_{j=1}^{k_n}$, $x_1^n = 0$, $x_{k_n}^n = 1$. Udowodnić, że

$$X_n(\omega) := \frac{1}{x_{j+1}^n - x_j^n} \int_{x_j^n}^{x_{j+1}^n} f(z) dz, \quad \text{dla } \omega \in [x_j^n, x_{j+1}^n).$$

jest zbieżny p.n. do f .